

คำวินิจฉัยชี้ขาดความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง
ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ที่ วค ๒๙/๒๕๖๐ วันที่ ๒๒ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

ตำแหน่ง และหน่วยงานที่สังกัดของคู่กรณีในขณะกระทำความผิด

คู่กรณีที่ ๑ เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ๒	สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบล
คู่กรณีที่ ๒ ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบล
คู่กรณีที่ ๓ เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ ๑	สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบล
คู่กรณีที่ ๔ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบล

เรื่อง การนำเงินส่งและการเก็บรักษาเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเรื่องความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังซึ่งคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลังได้พิจารณาและมีมติแล้ว เพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดตามอำนาจหน้าที่ โดยพิจารณาจากข้อเท็จจริงจากสำนวน บันทึกสรุปสำนวนของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวน และรายงานการพิจารณาความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังของคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลังแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ ถึงปีงบประมาณ ๒๕๕๓ องค์การบริหารส่วนตำบลมีเงินรายได้ขาดส่งคลังระหว่างวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๐ ถึงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ จำนวน ๑,๓๕๒,๒๖๘ บาท หักเงินเกินบัญชี จำนวน ๔๗๑,๙๗๒ บาท คงเหลือเป็นเงินขาดบัญชีสุทธิ จำนวน ๘๘๐,๒๙๖ บาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ปีงบประมาณ ๒๕๕๐ คู่กรณีที่ ๑ ตำแหน่ง เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ๒ รักษาการแทนหัวหน้าส่วนการคลัง มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานการจ่าย การรับ การนำส่งเงินและเอกสารทางการเงิน การตรวจสอบใบสำคัญ การจัดทำบัญชีทุกประเภท ได้รับมอบเงินค่าไฟฟ้าตลาดจากคู่กรณีที่ ๓ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ ๑ ตามใบนำส่งเงิน เลขที่ ๕๐/๕๐ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ จำนวน ๕,๐๐๐ บาท แต่คู่กรณีที่ ๑ กลับจัดทำรายงานสถานะการเงินประจำวัน วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ระบุว่า มีเงินสดรับจำนวน ๒,๕๐๐ บาท โดยไม่ปรากฏว่าเงินอีก ๒,๕๐๐ บาท ได้นำฝากธนาคารหรือนำเข้าเก็บรักษาในตู้নিরภัยของหน่วยงาน ทำให้เงินขาดบัญชี จำนวน ๒,๕๐๐ บาท ต่อมาในวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๐ คู่กรณีที่ ๑ จัดทำรายงานสถานะการเงินประจำวันโดยระบุว่า มียอดเงินสดคงเหลือยกไป จำนวน ๔๘,๕๙๐ บาท ซึ่งในระหว่างวันที่ ๒๔ ถึงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ไม่มีรายการเงินสดรับและเงินนำฝากธนาคาร แต่คู่กรณีกลับ

การกระทำดังกล่าวทำให้มีเงินรายได้ขาดส่งคลังขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๔๒๑,๙๓๑ บาท (๔๒๑,๐๑๑+๙๐๐+๒๐) หักเงินเกินบัญชี จำนวน ๑๗๓,๑๐๕ บาท คงเหลือเป็นเงินขาดบัญชีสุทธิ จำนวน ๒๔๘,๘๒๖ บาท

๓. ในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ คูณกรณีที่ ๑ รับมอบเงินค่าเช่าอาคารพาณิชย์ ค่าอากรฆ่าสัตว์ ค่าใบอนุญาตขายน้ำมัน ค่าเช่าตลาด ค่าพ่นยา ค่าปรับจราจร ค่าเช่าศาลา ค่าแผงลอย ค่าภาษีโรงเรือน ค่าขายของสอบราคา ค่าขายแบบเงินกู้เศรษฐกิจชุมชน ค่าธรรมเนียมกิจการ ค่าภาษีป้าย เงินประกันสัญญา และเงินเบิกเกินส่งคืน ตามใบนำส่งเงิน เลขที่ ๒/๕๒ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๐ ถึงเลขที่ -/๕๒ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๒ ใบนำส่งเงิน เลขที่ ๒๑๖/๕๒ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ ถึงเลขที่ ๒๕๓/๕๒ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๒ และใบนำส่งเงิน เลขที่ ๒๕๕/๕๒ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๒ ถึงเลขที่ -/๕๒ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ รวมเป็นเงิน ๔๗๙,๖๔๐ บาท แต่ไม่ได้นำเงินที่ได้รับส่งต่อเจ้าหน้าที่การเงินเพื่อนำเงินฝากธนาคาร และไม่มีการจัดทำรายงานสถานะการเงินประจำวัน ทำให้มีเงินขาดบัญชี จำนวน ๔๗๙,๖๔๐ บาท

คูณกรณีที่ ๒ รับเงินค่าปรับจราจร จำนวน ๑,๐๐๐ บาท และลงลายมือชื่อในฐานะผู้รับเงิน ตามใบนำส่งเงิน เลขที่ -/๕๒ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ และรับเงินค่าฉีดพ่นยาฆ่าเชื้อใช้หวัดนก จำนวน ๘๖๐ บาท และลงลายมือชื่อในฐานะผู้รับเงิน ตามใบนำส่งเงินเลขที่ ๒๕๔ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๒ แต่ไม่ได้นำเงินที่ได้รับฝากธนาคารหรือส่งมอบต่อคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน และไม่มีการจัดทำรายงานสถานะการเงินประจำวัน ทำให้มีเงินขาดบัญชี จำนวน ๑,๘๖๐ บาท

คูณกรณีที่ ๓ มีหน้าที่รับผิดชอบงานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ โดยจัดเก็บรายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเองและงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย ได้รับชำระเงิน ดังนี้

- ค่าเช่าอาคารพาณิชย์ ตามใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๑ เลขที่ ๘๕ - ๑๐๐ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ จำนวน ๒,๕๕๐ บาท

- ค่าเช่าตลาด ตามใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๓ เลขที่ ๑ - ๕ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ จำนวน ๕,๑๐๐ บาท

- ค่าสัญญาเช่า ตามใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๑๒ เลขที่ ๕๗ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๒ จำนวน ๓,๐๐๐ บาท

- ค่าเช่า ตามใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๑๖ เลขที่ ๖๘ - ๗๑ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๒ จำนวน ๒,๐๐๐ บาท และเล่มที่ ๑๖ เลขที่ ๗๒ - ๗๘ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๒ จำนวน ๓,๖๐๐ บาท

แต่ไม่ได้นำเงินจำนวนดังกล่าวส่งต่อเจ้าหน้าที่การเงิน เนื่องจากไม่ปรากฏลายมือชื่อผู้รับเงินในใบนำส่งเงิน เลขที่ ๑๔/๕๒ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ จำนวน ๗,๖๕๐ บาท เลขที่ ๑๔๓/๕๒

ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๒ จำนวน ๓,๐๐๐ บาท และเลขที่ -/๕๒ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๒ จำนวน ๕,๖๐๐ บาท ทำให้มีเงินขาดบัญชี จำนวน ๑๖,๒๕๐ บาท

นอกจากนี้ มีการรับเงินค่าอาหารฆ่าสัตว์และค่าพญา จำนวน ๕,๙๓๕ บาท โดยไม่สามารถระบุชื่อผู้รับผิดชอบได้ และไม่มีการนำเข้าเก็บรักษาหรือนำฝากธนาคารแต่อย่างใด ทำให้มีเงินขาดบัญชี จำนวน ๕,๙๓๕ บาท

การกระทำดังกล่าวทำให้มีเงินรายได้ขาดส่งคลังขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๕๐๓,๖๘๕ บาท (๔๗๙,๖๔๐+๑,๘๖๐+๑๖,๒๕๐+๕,๙๓๕) หักเงินเกินบัญชี จำนวน ๑๘๐,๙๙๐ บาท คงเหลือเป็นเงินขาดบัญชีสุทธิ จำนวน ๓๒๒,๖๙๕ บาท

๔. ในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ คูณกรณีที่ ๑ รับมอบเงินค่าพญา ค่าเช่าตลาด ค่าแผงลอย ค่าอาหารฆ่าสัตว์ ค่าภาษีโรงเรือน ค่าน้ำประปา ค่าภาษีป้าย ค่าขายแบบ ค่าปรับจราจร เงินส่งคืนเบี้ยยังชีพ และส่งคืนเงินเดือน ตามใบนำส่งเงิน เลขที่ ๔/๕๓ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๒ เลขที่ -/- ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓ รวมเป็นเงิน ๓๑๘,๔๗๖ บาท แต่ไม่ได้นำเงินที่ได้รับฝากธนาคารหรือส่งมอบต่อคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน และไม่มีการจัดทำรายงานสถานะการเงินประจำวัน ทำให้มีเงินขาดบัญชี จำนวน ๓๑๘,๔๗๖ บาท

คูณกรณีที่ ๒ ได้รับเงินรายได้ ดังนี้

- ค่าเช่าตลาด ตามใบนำส่งเงิน

เลขที่ ๑/๕๓	ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๒	จำนวน	๒,๘๐๐ บาท
เลขที่ ๒/๕๓	ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๒	จำนวน	๓,๕๕๐ บาท
เลขที่ ๓/๕๓	ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๒	จำนวน	๒,๐๐๐ บาท

- ค่าอาหารการฆ่าสัตว์ ตามใบเสร็จรับเงิน

เล่มที่ - เลขที่ ๓๒	ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒	จำนวน	๘๐ บาท
เล่มที่ - เลขที่ ๗๗	ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๓	จำนวน	๖๐ บาท

- ค่าพญา ตามใบเสร็จรับเงิน

เล่มที่ ๔ เลขที่ ๔๕ - ๔๖	ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๒	จำนวน	๖๐ บาท
เล่มที่ ๔ เลขที่ ๔๗ - ๕๐	ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๒	จำนวน	๑๔๐ บาท
เล่มที่ ๔ เลขที่ ๕๑	ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๒	จำนวน	๒๐ บาท
เล่มที่ ๔ เลขที่ ๕๒ - ๕๔	ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๒	จำนวน	๑๘๐ บาท
เล่มที่ ๔ เลขที่ ๕๕ - ๕๙	ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๒	จำนวน	๓๒๐ บาท
เล่มที่ ๔ เลขที่ ๖๙ - ๘๒	ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๒	จำนวน	๑,๐๒๐ บาท
เล่มที่ ๔ เลขที่ ๙๗ - ๑๐๐	ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๓	จำนวน	๑๔๐ บาท

เล่มที่ ๖ เลขที่ ๓ - ๗	ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๓	จำนวน	๑๖๐ บาท
เล่มที่ ๖ เลขที่ ๘ - ๙	ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๓	จำนวน	๑๖๐ บาท
เล่มที่ ๖ เลขที่ ๑๐ - ๑๒	ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๓	จำนวน	๑๒๐ บาท
เล่มที่ ๖ เลขที่ ๑๕	ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๓	จำนวน	๒๐ บาท
เล่มที่ ๖ เลขที่ ๑๓ - ๑๕	ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๓	จำนวน	๑๘๐ บาท
เล่มที่ ๖ เลขที่ ๑๖ - ๑๗	ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๓	จำนวน	๑๖๐ บาท
เล่มที่ ๖ เลขที่ ๑๘ - ๑๙	ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓	จำนวน	๔๐ บาท
เล่มที่ ๖ เลขที่ ๒๐ - ๒๕	ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓	จำนวน	๑๖๐ บาท
เล่มที่ ๖ เลขที่ ๒๖ - ๑๐๐	ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓	จำนวน	๔๖๐ บาท
เล่มที่ ๗ เลขที่ ๑ - ๘	ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓	จำนวน	๗๒๐ บาท
เล่มที่ ๗ เลขที่ ๙ - ๑๔	ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓	จำนวน	๕๖๐ บาท
เล่มที่ ๗ เลขที่ ๑๕ - ๑๘	ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓	จำนวน	๒๘๐ บาท
เล่มที่ ๗ เลขที่ ๑๙	ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓	จำนวน	๒๐ บาท
เล่มที่ ๗ เลขที่ ๒๐	ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓	จำนวน	๘๐ บาท
เล่มที่ ๗ เลขที่ ๒๑ - ๒๓	ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓	จำนวน	๑๒๐ บาท
เล่มที่ ๗ เลขที่ ๒๔ - ๒๗	ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓	จำนวน	๘๐ บาท
เล่มที่ ๙ เลขที่ ๑ - ๔	ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๓	จำนวน	๒๐๐ บาท

- ค่าปรับจราจร ตามใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๔ เลขที่ ๒ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๒

จำนวน ๔๐๐ บาท

- ค่าน้ำประปา ตามใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๑ เลขที่ ๑-๕ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๒

จำนวน ๖๕๑ บาท

- ค่าเช่าศาลาขายของ ตามใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๕ เลขที่ ๒๒ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๓

จำนวน ๗๐๐ บาท

รวมเป็นเงิน ๑๕,๖๔๑ บาท แต่คู่กรณี ที่ ๒ ไม่ได้นำเงินที่ได้รับดังกล่าวส่งต่อเจ้าหน้าที่การเงินเพื่อนำเงินฝากธนาคาร และไม่มีการจัดทำรายงานสถานะการเงินประจำวัน ทำให้มีเงินขาดบัญชี จำนวน ๑๕,๖๔๑ บาท

นอกจากนี้ มีการรับเงินค่าพินยาและค่าอากรฆ่าสัตว์ จำนวน ๑๑,๖๖๐ บาท โดยไม่สามารถระบุชื่อผู้รับผิดชอบ และไม่มีการนำเข้าเก็บรักษาหรือนำฝากธนาคารแต่อย่างใด ทำให้มีเงินขาดบัญชี จำนวน ๑๑,๖๖๐ บาท

การกระทำได้กล่าวทำให้มีเงินรายได้ขาดส่งคลังขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๓๔๕,๗๗๗ บาท (๓๑๘,๔๗๖ + ๑๕,๖๔๑ + ๑๑,๖๖๐) หักเงินเกินบัญชี จำนวน ๙๔,๔๘๗ บาท คงเหลือเป็นเงินขาดบัญชีสุทธิ จำนวน ๒๕๑,๒๙๐ บาท

คู่กรณี ที่ ๒ คู่กรณี ที่ ๔ และเจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง ให้ถ้อยคำสรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีปัญหาบุคลากรไม่เพียงพอและการปฏิบัติงานไม่เป็นระบบ โดยการปฏิบัติงานจริงภายในส่วนการคลัง คู่กรณี ที่ ๑ และคู่กรณี ที่ ๒ ทำหน้าที่รับเงินและออกใบเสร็จรับเงินค่าขายแบบ ค่าภาษีโรงเรือนและที่ดิน ค่าอากรฆ่าสัตว์ รับเงินคืนจากการส่งใช้เงินยืม และเงินอื่นๆ ที่มีผู้มาจ่ายให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อสิ้นเวลารับจ่ายเงิน คู่กรณี ที่ ๑ และคู่กรณี ที่ ๒ จะทำหน้าที่รับเงินเพื่อนำฝากธนาคาร แต่ในกรณีที่นำฝากธนาคารไม่ทันจะเก็บรักษาเงินไว้ที่คู่กรณี ที่ ๑ และคู่กรณี ที่ ๒ ไม่เคยมีการส่งมอบเงินสดให้กรรมการเก็บรักษาเงินเพื่อนำเงินเข้าเก็บรักษาในตู้নিরภัยแต่อย่างใด ในการนำเงินสดคงเหลือไปฝากธนาคาร นั้น คู่กรณี ที่ ๑ และคู่กรณี ที่ ๒ จะเป็นผู้นำฝากธนาคารเอง แต่บางครั้งจะฝากเจ้าหน้าที่ที่มาติดต่อราชการที่อำเภอ ข. หรืออำเภอ ท. ช่วนำฝากแทน โดยไม่ได้ทำหนังสือส่งมอบเงินสดเพื่อนำฝากธนาคารเป็นลายลักษณ์อักษรแต่อย่างใด ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ คู่กรณี ที่ ๑ เป็นผู้จัดทำรายงานสถานะการเงินประจำวันมาให้คณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลงนามย้อนหลังหลายฉบับในคราวเดียวกัน แต่ในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ - ๒๕๕๓ ไม่มีรายงานสถานะการเงินประจำวันต่อมาหลังจากที่องค์การบริหารส่วนตำบลตรวจสอบพบว่ามีเงินขาดส่งคลัง จำนวน ๑,๔๒๘,๑๓๙.๑๖ บาท คู่กรณี ที่ ๑ ได้จัดทำบันทึกข้อความที่ ๒๐๒/- ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๓ เรื่อง รายงานเงินรายได้ที่ขาดบัญชี โดยชี้แจงว่าในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ - ๒๕๕๓ มีเงินรายได้ขาดส่งคลังเพียง ๘๙๗,๘๐๒ บาท เท่านั้น องค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีคำสั่งให้คู่กรณี ที่ ๑ หยุดปฏิบัติหน้าที่ราชการด้านการเงินและบัญชี ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ ๒๒๖/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ และมอบหมายให้คู่กรณี ที่ ๔ รักษาการแทนหัวหน้าส่วนการคลังแทน ส่วนคู่กรณี ที่ ๑ ได้ละทิ้งหน้าที่และไม่สามารถติดต่อได้ตั้งแต่วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๓ เป็นต้นมา ส่วนคู่กรณี ที่ ๓ ให้ถ้อยคำยอมรับว่า จัดเก็บรายได้และนำส่งเงินล่าช้า ๒ - ๓ วันทำการหรือนำส่งสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง เนื่องจากตนประจำอยู่ด่านชายแดน ระยะทางมาสำนักงานไกล ทำให้ไม่สามารถนำส่งได้ทุกวัน และบางครั้งเขียนใบเสร็จรับเงินไว้ล่วงหน้า แต่เก็บเงินได้ไม่ครบ จึงรอให้ได้รับเงินครบทุกใบเสร็จรับเงินก่อนแล้วจึงนำส่ง โดยจะจัดทำใบนำส่งและส่งมอบเงินให้คู่กรณี ที่ ๑ หรือคู่กรณี ที่ ๒ พร้อมกับให้คู่กรณี ที่ ๑ หรือคู่กรณี ที่ ๒ ลงลายมือชื่อในใบนำส่งเงิน

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ได้พิเคราะห์ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานที่ปรากฏในสำนวนประกอบข้อกฎหมายแล้ว มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัย รวม ๒ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ คู่กรณีที่ ๑ และคู่กรณีที่ ๔ เป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่เก็บรักษาเงิน ได้รับมอบเงินเพื่อเก็บรักษา แต่ไม่นำเงินเข้าฝากหรือเก็บรักษาในธนาคารหรือสถานที่ซึ่งเป็นที่เก็บรักษาเงินของหน่วยรับตรวจตามจำนวนและภายในระยะเวลาที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๗ หรือข้อ ๒๘ กำหนด และเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือไม่

กรณีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยประการแรกว่า คู่กรณีที่ ๑ และคู่กรณีที่ ๔ เป็นเจ้าหน้าที่ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๓ “เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่นของหน่วยรับตรวจ แต่ไม่รวมถึงข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง ข้อเท็จจริงปรากฏว่า คู่กรณีที่ ๑ เป็นพนักงานส่วนตำบล ตำแหน่ง เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ๒ และคู่กรณีที่ ๔ เป็นพนักงานส่วนตำบล ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้น คู่กรณีที่ ๑ และคู่กรณีที่ ๔ จึงเป็นเจ้าหน้าที่ตามความหมายของระเบียบดังกล่าวแล้ว

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่กรณีที่ ๑ และคู่กรณีที่ ๔ มีหน้าที่เก็บรักษาเงิน หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ในส่วนการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการแบ่งงานและมอบหมายหน้าที่ให้คู่กรณีที่ ๑ มีหน้าที่รับผิดชอบงานการเงิน รับเงินรายได้จากงานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ ตามใบนำส่งและใบสรุปใบนำส่งเงิน ตรวจสอบให้ตรงกับใบเสร็จรับเงิน และนำฝากธนาคารทุกวัน พร้อมทั้งส่งใบนำส่งเงินให้งานการเงินและบัญชีลงบัญชี และงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลที่ ๑๐/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๐ คำสั่งที่ ๑๐/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๑ คำสั่งที่ ๑๒/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๒ นอกจากนี้ ยังได้รับแต่งตั้งเป็นคณะทำงานฉีดพ่นยาฆ่าเชื้อไข้หวัดนก มีหน้าที่ฉีดพ่นยาฆ่าเชื้อไข้หวัดนก และออกใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมฯ ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลที่ ๑๕๕/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ ด้วย ส่วนคู่กรณีที่ ๔ ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการเก็บรักษาเงินตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ ๑๒๒/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ คำสั่งที่ ๑๗๒/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๐ และคำสั่งที่ ๑๓๕/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ และได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการรับส่งเงิน ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ ๙๑/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๙ และคำสั่งที่ ๑๓๓/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ด้วย

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า คู่กรณีที่ ๑ รับมอบเงินรายได้จากงานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ คู่กรณีที่ ๑ จึงมีหน้าที่ต้องนำเงินที่ได้รับนำฝากธนาคารทั้งจำนวนหรือส่งมอบต่อคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงินฯ ข้อ ๒๗ และในกรณีมีเงินสดเก็บรักษา คู่กรณีที่ ๔ มีหน้าที่ต้องตรวจสอบตัวเงินกับรายงานสถานะการเงินประจำวัน และนำเงินเข้าเก็บรักษาในตู้নির্যัย ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยการรับเงินฯ ข้อ ๒๘ ดังนั้น ถือได้ว่า คู่กรณีที่ ๑ และคู่กรณีที่ ๔ มีหน้าที่เก็บรักษาเงิน ตามระเบียบฯ ข้อ ๒๐ แล้ว

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่กรณีที่ ๑ และคู่กรณีที่ ๔ ได้รับมอบเงินเพื่อเก็บรักษา แต่ไม่นำเงินเข้าฝากหรือเก็บรักษาในธนาคารหรือสถานที่ซึ่งเป็นที่เก็บรักษาเงินของหน่วยรับตรวจ ตามจำนวน และภายในระยะเวลาที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงินฯ ข้อ ๒๗ หรือข้อ ๒๘ กำหนด หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงินฯ ข้อ ๒๗ กำหนดว่า เมื่อสิ้นเวลารับจ่ายเงิน ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการนำเงินที่ได้รับนำฝากธนาคารทั้งจำนวน หากนำฝากธนาคารไม่ทันให้นำเงินที่จะเก็บรักษาและรายงานสถานะการเงินประจำวัน ส่งมอบต่อคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน และข้อ ๒๘ กำหนดว่า กรณีมีเงินสดเก็บรักษา ให้กรรมการเก็บรักษาเงินร่วมกันตรวจสอบตัวเงิน กับรายงานสถานะการเงินประจำวัน เมื่อปรากฏว่าถูกต้องแล้วให้นำเงินเข้าเก็บรักษาในตู้নিরภัย และให้กรรมการทุกคนลงลายมือชื่อในรายงานสถานะการเงินประจำวันไว้เป็นหลักฐาน แล้วให้หัวหน้าหน่วยงานคลัง เสนอผ่านปลัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำเสนอให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบ

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ คู่กรณีที่ ๑ รับมอบเงินค่าไฟฟ้าตลาดจาก คู่กรณีที่ ๓ ตามใบนำส่งเงิน เลขที่ ๕๐/๕๐ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ จำนวน ๕,๐๐๐ บาท แต่ระบุ ในรายงานสถานะการเงินประจำวันว่า มีเงินสดรับเพียง ๒,๕๐๐ บาท ขาดไป ๒,๕๐๐ บาท และได้จัดทำ รายงานสถานะการเงินประจำวัน วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ระบุว่ามียอดเงินสดคงเหลือยกไป จำนวน ๔๘,๕๙๐ บาท และในระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ไม่มีการรับเงินและนำเงินฝากธนาคาร แต่ตามรายงานสถานะการเงินประจำวัน วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๐ กลับระบุยอดเงินสดคงเหลือยกมา เพียง ๔๘,๕๐๐ บาท ขาดไป ๙๐ บาท โดยไม่ปรากฏหลักฐานว่า คู่กรณีที่ ๑ นำเงินที่ขาดไปจำนวน ๒,๕๙๐ บาท ฝากธนาคารหรือนำส่งมอบต่อคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน นอกจากนี้ คู่กรณีที่ ๑ จัดทำรายงานสถานะการเงินประจำวัน วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๐ ระบุว่า มียอดเงินสดคงเหลือยกไป จำนวน ๗๘,๒๘๕ บาท ทั้งที่ไม่มีเงินสดคงเหลืออยู่จริง และไม่มีการนำเงินสดคงเหลือจำนวนดังกล่าวฝากธนาคารแต่อย่างใด รวมเป็น เงินขาดบัญชี จำนวน ๘๐,๘๗๕ บาท

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ คู่กรณีที่ ๑ จัดเก็บเงินรายได้ค่าเช่าอาคาร อกรฆ่าสัตว์ ค่าเช่าศาลา ค่าปรับจราจร ค่าเช่าแผงลอย ค่าเช่าตลาด เงินประกันสัญญา ค่าไฟฟ้าตลาด เงินทุนเศรษฐกิจชุมชน เงินส่งคืน ภาษีโรงเรือน ค่าขายแบบ และค่าสมัครสมาชิกฯ ระหว่างวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๐ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๑ รวมเป็นเงิน ๔๒๑,๐๑๑ บาท และรับเงินจากคู่กรณีที่ ๒ เป็นค่าเช่าอาคาร ตามใบเสร็จรับเงิน เลขที่ ๑/๖๒ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑ จำนวน ๙๐๐ บาท รวมทั้งรับเงิน จำนวน ๒๐ บาท (ไม่สามารถระบุชื่อ

ผู้รับชำระเงิน) โดยไม่ปรากฏหลักฐานว่า คู่กรณีที่ ๑ ได้นำเงินดังกล่าว จำนวน ๔๒๑,๙๓๑ บาท ฝากธนาคาร หรือส่งมอบต่อคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ คู่กรณีที่ ๑ จัดเก็บเงินรายได้ค่าเช่าอาคาร อาคารฆ่าสัตว์ ใบอนุญาต ขายน้ำมัน เงินเบิกเกินส่งคืน ค่าเช่าตลาด ค่าพญา ค่าปรับจราจร ค่าเช่าศาลา ภาษีโรงเรือน ค่าแฝงลอย ค่าขายของสอบราคา ค่าขายแบบ เงินกู้เศรษฐกิจชุมชน ค่าธรรมเนียมกิจการ ภาษีป้าย เงินประกันสัญญา ระหว่างวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ รวมเป็นเงิน ๔๗๙,๖๔๐ บาท รับเงินจาก คู่กรณีที่ ๒ เป็นรายได้ค่าปรับจราจร ค่าพญา รวมเป็นเงิน ๑,๘๖๐ บาท รับเงินจากคู่กรณีที่ ๓ เป็นรายได้ ค่าเช่าตลาด รวมเป็นเงิน ๑๖,๒๕๐ บาท และรับเงิน จำนวน ๕,๙๓๕ บาท (ไม่สามารถระบุชื่อผู้รับชำระเงิน) โดยไม่ปรากฏหลักฐานว่า คู่กรณีที่ ๑ ได้นำเงินดังกล่าว จำนวน ๕๐๓,๖๘๕ บาท ฝากธนาคารหรือนำส่งมอบ ต่อคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ คู่กรณีที่ ๑ ได้จัดเก็บเงินรายได้ค่าอาคารฆ่าสุกร ค่าพญา ค่าเช่าตลาด ค่าแฝงลอย ค่าพญา ค่าปรับจราจร ค่าน้ำประปา ค่าเช่าศาลา ส่งใช้เงินยืม ค่าขายแบบ ภาษีโรงเรือน ค่าอาคารฆ่าโค ภาษีป้าย ส่งคืนเบี้ยยังชีพ ชำระหนี้เงินกู้เศรษฐกิจชุมชน และส่งคืนเงินเดือน ระหว่างวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓ รวมเป็นเงิน ๓๑๘,๔๗๖ บาท และรับเงินรายได้จาก คู่กรณีที่ ๒ เป็นค่าพญา ค่าปรับจราจร ค่าเช่าศาลา อาคารฆ่าสุกร อาคารฆ่าโค ค่าเช่าตลาด และค่าแฝงลอย ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๓ รวมเป็นเงิน ๑๕,๖๔๑ บาท และรับเงิน จำนวน ๑๑,๖๖๐ บาท (ไม่สามารถระบุชื่อผู้รับชำระเงิน) โดยไม่ปรากฏหลักฐานว่า คู่กรณีที่ ๑ ได้นำเงิน ดังกล่าว จำนวน ๓๔๕,๗๗๗ บาท ฝากธนาคารหรือส่งมอบต่อคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน

สำหรับรายงานสถานะการเงินประจำวัน วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๐ ซึ่งระบุยอดเงินสด คงเหลือยกไป จำนวน ๗๘,๒๘๕ บาท มีคู่กรณีที่ ๔ และนาง ล. ในฐานะคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ลงลายมือชื่อ รับรองว่า “คณะกรรมการเก็บรักษาเงินได้ตรวจสอบเงินคงเหลือถูกต้องแล้ว จึงได้นำเข้าเก็บรักษาไว้ในตู้নিরায়” ซึ่งคู่กรณีที่ ๔ ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือ รวมทั้งให้ถ้อยคำ ต่อกรรมการไต่สวนว่า การลงลายมือชื่อในรายงานสถานะการเงินประจำวันในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ นั้น เป็นการลงลายมือชื่อย้อนหลังทั้งหมด เนื่องจากคู่กรณีที่ ๑ รักษาการแทนหัวหน้าส่วนการคลัง เป็นผู้จัดทำ รายงานสถานะการเงินประจำวันในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ ได้นำรายงานสถานะการเงินประจำวันมาให้ลงลายมือชื่อ ครั้งละหลายฉบับ โดยคู่กรณีที่ ๔ ยืนยันว่า ไม่เคยได้รับมอบเงินจากคู่กรณีที่ ๑ เพื่อเก็บรักษาในตู้নিরায়เลยสักครั้ง เพราะคู่กรณีที่ ๑ จัดเก็บบุญแจกตู้নিরায়ไว้ทั้งหมด สอดคล้องกับถ้อยคำของคู่กรณีที่ ๒ และนายก องค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งเจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง ที่ได้เคยชี้แจงไว้ต่อเจ้าหน้าที่ตรวจสอบว่า การปฏิบัติงานจริงภายในส่วนการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบล นั้น คู่กรณีที่ ๑ และคู่กรณีที่ ๒ จะทำหน้าที่

รับเงินและออกใบเสร็จรับเงินให้กับผู้ที่มาชำระเงินให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล และเมื่อสิ้นเวลารับจ่ายเงิน คู่กรณีที่ ๑ หรือคู่กรณีที่ ๒ จะทำหน้าที่รับเงินเพื่อนำฝากธนาคาร กรณีที่นำฝากธนาคารไม่ทัน คู่กรณีที่ ๑ หรือคู่กรณีที่ ๒ จะเก็บรักษาเงินไว้ ไม่เคยมีการส่งมอบเงินสดให้กรรมการเก็บรักษาเงินเพื่อนำเงินเข้าเก็บรักษาในตู้নির্যัยแต่อย่างใด และการนำเงินสดคงเหลือไปฝากธนาคาร นั้น คู่กรณีที่ ๑ และคู่กรณีที่ ๒ จะเป็นผู้นำฝากธนาคารเอง แต่บางครั้งจะฝากเจ้าหน้าที่ที่มาติดต่อราชการที่อำเภอ ข. หรืออำเภอ ท. ช่วยนำฝากแทน แต่ไม่ได้ทำหลักฐานส่งมอบเงินสดเพื่อนำฝากธนาคารเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งจากการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบไม่ปรากฏหลักฐานว่ามีการนำเงิน จำนวน ๗๘,๒๘๕ บาท ฝากธนาคารในวันรุ่งขึ้นหรือในวันทำการถัดไปแต่อย่างใด

ข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงรับฟังได้ว่า ในการปฏิบัติงานภายในส่วนการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบล นั้น คู่กรณีที่ ๑ ในฐานะรักษาราชการแทนหัวหน้าส่วนการคลัง นอกจากจะเป็นผู้จัดทำรายงานสถานะการเงินประจำวันแล้ว ยังทำหน้าที่รับชำระเงินและรับเงินเพื่อนำฝากธนาคารด้วย โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ คู่กรณีที่ ๑ ได้รับมอบเงินไว้ตามหลักฐานใบนำส่ง แต่ระบุรายการเงินสดรับในรายงานสถานะการเงินประจำวัน วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ไม่ถูกต้อง ขาดไปจำนวน ๒,๕๐๐ บาท และจัดทำรายงานสถานะการเงินประจำวัน วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ไม่ถูกต้อง ระบุยอดเงินสดยกมาขาดไปจำนวน ๙๐ บาท ซึ่งไม่ปรากฏหลักฐานว่าคู่กรณีที่ ๑ ได้นำเงินจำนวน ๒,๕๙๐ บาท ฝากธนาคารหรือนำส่งมอบต่อคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน อีกทั้งคู่กรณีที่ ๑ จัดทำรายงานสถานะการเงินประจำวัน วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๐ ระบุว่ามียอดเงินสดคงเหลือยกไป จำนวน ๗๘,๒๘๕ บาท แต่ไม่มีเงินสดคงเหลืออยู่จริงและไม่มีการนำเงินสดคงเหลือจำนวนดังกล่าวฝากธนาคาร รวมเป็นเงินขาดบัญชี จำนวน ๘๐,๘๗๕ บาท นอกจากนี้ คู่กรณีที่ ๑ จัดเก็บเงินรายได้และรับมอบเงินรายได้จากงานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ รวมเป็นเงิน ๔๒๑,๙๓๑ บาท ในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ รวมเป็นเงิน ๕๐๓,๖๘๕ บาท และในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ รวมเป็นเงิน ๓๔๕,๗๗๗ บาท รวมเป็นเงิน ๑,๒๗๑,๓๙๓ บาท แต่เมื่อสิ้นเวลารับจ่ายเงินในแต่ละวัน คู่กรณีที่ ๑ ไม่ได้นำเงินสดที่จัดเก็บได้และที่รับจากงานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ดังกล่าว ฝากธนาคารหรือส่งมอบต่อคณะกรรมการเก็บรักษาเงินเพื่อเก็บรักษาในตู้নির্যัย

สำหรับเงินสดคงเหลือ จำนวน ๗๘,๒๘๕ บาท ตามรายงานสถานะการเงินประจำวัน วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๐ แม้จะปรากฏว่าคู่กรณีที่ ๔ และนาง ล. ในฐานะคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ลงลายมือชื่อรับรองว่า “คณะกรรมการเก็บรักษาเงินได้ตรวจสอบเงินคงเหลือถูกต้องแล้ว จึงได้นำเข้าเก็บรักษาไว้ในตู้নির্যัย” ก็ตาม แต่จากถ้อยคำของคู่กรณีที่ ๔ และเจ้าหน้าที่อื่นที่มีลายมือชื่อในรายงานสถานะการเงินประจำวันยืนยันว่า การลงลายมือชื่อในรายงานสถานะการเงินประจำวัน ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ เป็นการลงลายมือชื่อย้อนหลัง โดยไม่เคยมีการส่งมอบเงินสดให้กรรมการเก็บรักษาเงินเพื่อนำเงินเข้าเก็บรักษา

ในชั้นนิรภัยเลย ขอให้จริงจึงรับฟังได้ว่า คู่กรณีที่ ๔ ไม่ได้ตรวจสอบตัวเงินกับรายงานสถานะการเงินประจำวัน ให้ถูกต้องก่อนลงลายมือชื่อในรายงานสถานะการเงินประจำวัน วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๐ เป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงินฯ ๒๘ แล้ว

แต่เนื่องจากการลงลายมือชื่อของคณะกรรมการเก็บรักษาเงินในรายงานสถานะการเงินประจำวัน วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๐ เป็นการลงลายมือชื่อย้อนหลัง ดังนั้น จะอาศัยพยานหลักฐานเพียงรายงานสถานะการเงินประจำวันโดยลำพัง ย่อมไม่อาจที่จะรับฟังได้ว่า คู่กรณี ที่ ๔ ได้รับมอบเงินสดจำนวน ๗๘,๒๘๕ บาท จากคู่กรณี ที่ ๑ เพื่อเก็บรักษาแล้วไม่ได้นำเงินเข้าเก็บรักษาในตู้নিরภัย ประกอบกับเมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์ของคู่กรณี ที่ ๑ รักษาราชการแทนหัวหน้าส่วนการคลัง และทำหน้าที่รับชำระเงินรับเงินเพื่อนำฝากธนาคาร รวมทั้งนำเงินไปฝากธนาคาร ปล่อยปละละเลยให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีเงินรายได้ขาดส่งคลัง ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๐ - ๒๕๕๓ เป็นจำนวนสุทธิ ๘๘๐,๒๙๖ บาท และเมื่อมีการตรวจสอบพบว่ามีเงินรายได้ขาดส่งคลัง คู่กรณี ที่ ๑ ได้ละทิ้งหน้าที่โดยไม่สามารถติดต่อได้นับแต่นั้นมา จากพฤติการณ์ของคู่กรณี ที่ ๑ และจากถ้อยคำของเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลจึงเพียงพอที่จะรับฟังได้ว่า คู่กรณี ที่ ๑ ไม่ได้ส่งมอบเงิน จำนวน ๗๘,๒๘๕ บาท ให้คณะกรรมการเก็บรักษาเงิน และไม่ได้นำเงินเข้าฝากในธนาคารแต่อย่างใด

ดังนั้น การกระทำความผิดกล่าวของคู่กรณีที่ ๑ เป็นการได้รับมอบเงินเพื่อเก็บรักษาแต่ไม่นำเงินเข้าฝากหรือเก็บรักษาในธนาคารหรือสถานที่ซึ่งเป็นที่เก็บรักษาเงินของหน่วยรับตรวจ ตามจำนวนและภายในระยะเวลาที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๗ กำหนด ส่วนการกระทำของคู่กรณีที่ ๔ แม้จะเป็นการปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน ฯ ข้อ ๒๘ แต่จากข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานยังไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะรับฟังได้ว่า คู่กรณีที่ ๔ รับมอบเงินสดจากคู่กรณีที่ ๑ เพื่อเก็บรักษา แต่ไม่ได้นำเงินเข้าฝากหรือเก็บรักษาในธนาคาร หรือสถานที่ซึ่งเป็นที่เก็บรักษาเงินของหน่วยรับตรวจ ตามจำนวนและภายในระยะเวลาที่ระเบียบดังกล่าวกำหนด อันจะเข้าลักษณะเป็นความผิดตามระเบียบ ฯ ข้อ ๒๐

มีประเด็นต้องวินิจฉัยต่อไปว่า การกระทำของคู่กรณีข้อ ๑ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือไม่
พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คู่กรณีข้อ ๑ จัดทำรายงานสถานะการเงินประจำวันไม่ตรงตามความเป็นจริง
โดยขาดไป จำนวน ๘๐,๘๗๕ บาท รวมทั้งได้รับชำระเงินและรับมอบเงิน จำนวน ๑,๒๗๑,๓๙๓ บาท แต่เมื่อสิ้น
เวลาชำระเงิน มิได้นำเงินที่ได้รับเข้าฝากธนาคารหรือส่งมอบต่อคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ตามที่ระเบียบกระทรวง
มหาดไทยว่าด้วยการรับเงินฯ ข้อ ๒๗ กำหนด นั้น ทำให้มีเงินขาดส่งคลังในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ - ๒๕๕๓

รวมจำนวน ๑,๓๕๒,๒๖๘ บาท เมื่อหักเงินเกินบัญชี จำนวน ๔๗๑,๙๒๗ บาท จึงเป็นเงินขาดบัญชีสุทธิ จำนวน ๘๘๐,๒๙๖ บาท ดังนั้น การกระทำดังกล่าวของคู่กรณี ที่ ๑ จึงเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐแล้ว มีประเด็นต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่กรณีที่ ๑ กระทำโดยจงใจ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คู่กรณีที่ ๑ จัดทำรายงานสถานะการเงินประจำวันไม่ตรงตามความเป็นจริง รวมทั้งการที่คู่กรณีที่ ๑ ได้จัดเก็บเงินและรับมอบเงิน ในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ - ๒๕๕๓ แล้ว แต่เมื่อสิ้นเวลาได้รับเงิน มิได้นำเงินที่ได้รับเข้าฝากธนาคารหรือส่งมอบต่อคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ตามที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงินฯ ข้อ ๒๗ กำหนด ทั้งที่คู่กรณีที่ ๑ ได้รับมอบหมายให้รักษาราชการแทนหัวหน้าส่วนการคลัง และได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานการเงินโดยตรง แต่กลับไม่ปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวเสียเอง รวมทั้งปล่อยปละละเลยให้มีเงินขาดส่งคลังติดต่อกันเป็นระยะเวลานานถึง ๔ ปี และเมื่อตรวจพบว่า มีเงินขาดส่งคลังได้ละทิ้งหน้าที่โดยขาดราชการติดต่อกันจนทำให้ต้องออกจากราชการ ถือได้ว่า คู่กรณีที่ ๑ จงใจไม่นำเงินที่ได้รับมอบไว้เข้าฝากธนาคารหรือส่งมอบต่อคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน

ดังนั้น การกระทำของคู่กรณีที่ ๑ เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๒๐ ประกอบข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง ต้องรับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ ๒

ส่วนการกระทำของคู่กรณีที่ ๔ ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานยังไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะรับฟังได้ว่า ได้รับมอบเงินเพื่อเก็บรักษา แต่ไม่ได้นำเงินเข้าฝากหรือเก็บรักษาในธนาคารหรือสถานที่ซึ่งเป็นที่เก็บรักษาเงินของหน่วยรับตรวจ ตามจำนวนและภายในระยะเวลาที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงิน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๘ กำหนด อันจะเข้าลักษณะเป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๒๐ จึงให้ยุติเรื่อง

ประเด็นที่ ๒ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ เป็นเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่นำเงินส่ง ไม่นำเงินที่อยู่ในความรับผิดชอบส่งหรือฝากคลังหรือหน่วยรับตรวจ ภายในระยะเวลาที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงิน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๑ กำหนด และเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือไม่

กรณีมีประเด็นต้องวินิจฉัยประการแรกว่า คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ เป็นเจ้าหน้าที่ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณ และการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๓ “เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่นของหน่วยรับตรวจ แต่ไม่รวมถึงข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า คู่กรณีที่ ๒ เป็นพนักงานส่วนตำบล ตำแหน่ง ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี

และคู่กรณี ที่ ๓ เป็นพนักงานส่วนตำบล เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ ๑ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล
ดังนั้น คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ จึงเป็นเจ้าหน้าที่ ตามความหมายของระเบียบดังกล่าวแล้ว

มีประเด็นต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ มีหน้าที่นำเงินส่ง หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ในส่วนการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลมีการแบ่งงานและมอบหมาย
หน้าที่ให้คู่กรณีที่ ๒ มีหน้าที่รับผิดชอบงานการบัญชี รับใบนำส่งจากงานการเงินนำมาลงบัญชีเงินสดรับ
และทำทะเบียนเงินรายรับ จัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวัน และงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
และคู่กรณีที่ ๓ มีหน้าที่รับผิดชอบงานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ โดยจัดเก็บรายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบล
จัดเก็บเอง และงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ ๑๐/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๙
มกราคม ๒๕๕๐ คำสั่งที่ ๑๐/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๑ คำสั่งที่ ๑๒/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๒
นอกจากนี้ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะทำงานฉีดพ่นยาฆ่าเชื้อใช้หัวตลก มีหน้าที่ฉีดพ่นยา
ฆ่าเชื้อใช้หัวตลก และออกไปเสริมจรับรับเงินค่าธรรมเนียมฯ ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ ๑๕๕/๒๕๕๑
ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ ด้วย

ดังนั้น เมื่อคู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ ได้รับเงินไว้ในความรับผิดชอบ จึงมีหน้าที่นำเงินที่ได้รับ
ทั้งหมดส่งต่อเจ้าหน้าที่การเงิน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงินฯ ข้อ ๑๑ กรณีจึงถือได้ว่า
คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ มีหน้าที่นำเงินส่ง ตามระเบียบฯ ข้อ ๒๑ แล้ว

มีประเด็นต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ ไม่นำเงินที่อยู่ในความรับผิดชอบส่ง
หรือฝากคลังหรือหน่วยรับตรวจ ภายในระยะเวลาที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงินฯ ข้อ ๑๑
กำหนด หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงินฯ ข้อ ๑๑ กำหนดว่า
เมื่อสิ้นเวลารับเงิน ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บหรือรับชำระเงิน นำเงินที่ได้รับพร้อมสำเนาใบเสร็จรับเงิน
และเอกสารอื่นที่จัดเก็บในวันนั้นทั้งหมด ส่งต่อเจ้าหน้าที่การเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำเงิน
ฝากธนาคาร กรณีที่นำฝากธนาคารไม่ทันให้เก็บรักษาไว้ในตู้নিরায়

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ระหว่างวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๓ คู่กรณีที่ ๒
ได้รับเงินค่าเช่าอาคารพาณิชย์ ตามใบเสร็จรับเงิน จำนวน ๑ ฉบับ จำนวนเงิน ๙๐๐ บาท ค่าปรับจราจร
ตามใบนำส่งเงิน จำนวน ๑ ฉบับ จำนวนเงิน ๑,๐๐๐ บาท ค่าฉีดพ่นยาฆ่าเชื้อใช้หัวตลก ตามใบนำส่งเงิน
จำนวน ๑ ฉบับ จำนวนเงิน ๘๖๐ บาท ค่าเช่าตลาด ตามใบนำส่งเงิน จำนวน ๓ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๘,๓๕๐ บาท
ค่าอากรการฆ่าสัตว์ ตามใบเสร็จรับเงิน จำนวน ๒ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑๔๐ บาท ค่าพ่นยา ตามใบเสร็จรับเงิน
จำนวน ๙๒ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๕,๔๐๐ บาท ค่าปรับจราจร ตามใบเสร็จรับเงิน จำนวน ๑ ฉบับ จำนวนเงิน
๔๐๐ บาท ค่าน้ำประปา ตามใบเสร็จรับเงิน จำนวน ๑ ฉบับ จำนวนเงิน ๖๕๑ บาท และค่าเช่าศาลาขายของ

ตามใบเสร็จรับเงิน จำนวน ๑ ฉบับ จำนวนเงิน ๗๐๐ บาท แต่ไม่ปรากฏหลักฐานใบนำส่งเงินว่า ได้มีการนำเงินส่งต่อคู่กรณีที่ ๑ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่การเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อนำเงินฝากธนาคารแต่อย่างใด

ระหว่างวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๒ คู่กรณีที่ ๓ ได้รับเงินค่าเช่าอาคารพาณิชย์ ตามใบเสร็จรับเงิน จำนวน ๑๖ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๒,๕๕๐ บาท ค่าเช่าตลาด ตามใบเสร็จรับเงิน จำนวน ๕ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๕,๑๐๐ บาท ค่าสัญญาเช่า ตามใบเสร็จรับเงิน จำนวน ๑ ฉบับ จำนวนเงิน ๓,๐๐๐ บาท ค่าเช่าตามใบเสร็จรับเงิน จำนวน ๑๑ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๕,๖๐๐ บาท แต่ตามใบนำส่งเงิน เลขที่ ๑๔/๕๒ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ จำนวน ๗,๖๕๐ บาท เลขที่ ๑๔๓/๕๒ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๒ จำนวน ๓,๐๐๐ บาท และเลขที่ -/๕๒ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๒ จำนวน ๕,๖๐๐ บาท ไม่ปรากฏลายมือชื่อผู้รับเงิน ซึ่งคู่กรณีที่ ๓ ได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือและชี้แจงต่อกรรมการไต่สวน ยืนยันว่า ได้ส่งเงินที่จัดเก็บให้กับคู่กรณีที่ ๑ แล้ว โดยคู่กรณีที่ ๓ จะลงลายมือชื่อในใบนำส่งเป็นหลักฐานด้วยทุกครั้ง เพียงแต่บางครั้ง คู่กรณีที่ ๑ อาจไม่ได้ลงลายมือชื่อในใบนำส่งเงิน และยอมรับว่าไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงินฯ ข้อ ๑๑ โดยนำส่งเงินล่าช้า ๒ - ๓ วันทำการ บางครั้งนำส่งสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง เนื่องจากตนประจำอยู่ด้านชายแดนอยู่ห่างไกลจากสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลประมาณ ๒,๕๐๐ เมตร ประกอบกับตลาดนัดชายแดนมีเฉพาะวันเสาร์ การจัดเก็บเงินค่าหาบแร่แผงลอยและค่าเช่าอาคารจึงต้องเก็บในวันเสาร์ซึ่งเป็นวันหยุดราชการ และนำส่งเงินในวันจันทร์ซึ่งเป็นวันทำการถัดไป จึงทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวได้ แต่ต่อมาภายหลังนาย อ. ผู้ว่าราชการจังหวัด พิจารณานุมัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลยกเลิกการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงินฯ ข้อ ๑๑ และข้อ ๓๔ โดยนำรายได้จากค่าธรรมเนียมพ่นยาฆ่าเชื้อโรคสำหรับรถเข้าประเทศไทยเพิ่มขึ้นจากเวลาราชการที่ได้จัดเก็บตั้งแต่เวลา ๑๕.๐๐ น. - ๒๐.๐๐ น. ส่งในวันเปิดทำการถัดไป และนำเงินรายได้ที่จัดเก็บในวันเสาร์และวันอาทิตย์ นำส่งในวันเปิดทำการวันแรกของสัปดาห์ถัดไป ตามหนังสือศาลากลางจังหวัด ที่ ๒๒/๖๗ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๗ ทำให้ในปัจจุบันการดำเนินการนำส่งเงินรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความเรียบร้อยไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบที่เกี่ยวข้อง

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงรับฟังได้ว่า ในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ - ๒๕๕๓ คู่กรณีที่ ๒ รับชำระเงินตามใบเสร็จรับเงิน จำนวน ๑๘,๔๐๑ บาท แต่เมื่อสิ้นเวลาชำระเงิน มิได้นำเงินที่ได้รับพร้อมสำเนาใบเสร็จรับเงินที่จัดเก็บในวันนั้นทั้งหมด ส่งต่อเจ้าหน้าที่การเงินเพื่อนำฝากธนาคาร ส่วนคู่กรณีที่ ๓ รับชำระเงินไว้ตามใบเสร็จรับเงิน จำนวน ๑๖,๒๕๐ บาท และมีหลักฐานการนำเงินที่ได้รับส่งต่อเจ้าหน้าที่การเงิน ตามใบนำส่งเงินรวม ๓ ฉบับ แต่เมื่อไม่ปรากฏลายมือชื่อผู้รับเงิน กรณีจึงมีเหตุอันควรสงสัยว่า คู่กรณีที่ ๓ ส่งมอบเงินที่ได้รับต่อคู่กรณีที่ ๑ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบงานการเงินจริงหรือไม่ และเมื่อพิจารณาการปฏิบัติงานภายในส่วนการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งไม่เป็นระบบมาโดยตลอด ประกอบพฤติการณ์ของคู่กรณีที่ ๑ ซึ่ง

เป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานการเงิน และรักษาราชการแทนหัวหน้าส่วนการคลัง มีพฤติการณ์ทุจริตและขาดราชการไม่สามารถติดต่อได้ตั้งแต่ตรวจพบว่ามีเงินขาดส่งคลัง ทั้งพฤติการณ์ของคู่กรณีที่ ๓ ที่ผ่านมา ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๐ ไม่ปรากฏว่ามีพฤติการณ์ทุจริตแต่อย่างใด กรณีจึงมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า คู่กรณีที่ ๓ ได้นำเงินที่ได้รับไว้ดังกล่าวส่งต่อคู่กรณีที่ ๑ เพื่อนำฝากธนาคารแล้ว เพียงแต่ไม่ได้ทักท้วงให้คู่กรณีที่ ๑ ลงลายมือชื่อในใบนำส่งเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตาม คู่กรณีที่ ๓ ได้นำส่งเงินล่าช้า โดยเมื่อสิ้นเวลารับเงิน มิได้นำเงินที่ได้รับพร้อมสำเนาใบเสร็จรับเงินที่จัดเก็บในวันนั้นทั้งหมด ส่งต่อเจ้าหน้าที่การเงินเพื่อนำฝากธนาคาร รวม ๒ รายการ ตามใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๑๖ เลขที่ ๖๘ - ๗๑ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๒ จำนวน ๒,๐๐๐ บาท และใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๑๖ เลขที่ ๗๒ - ๗๘ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๒ จำนวน ๓,๖๐๐ บาท โดยได้นำส่งเงินตามใบนำส่งเงินเลขที่ -/๕๒ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๒

ดังนั้น การกระทำความผิดกล่าวของคู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงินฯ ข้อ ๑๑

มีประเด็นต้องวินิจฉัยต่อไปว่า การกระทำของคู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า การที่คู่กรณีที่ ๒ ได้รับชำระเงินตามใบเสร็จรับเงิน รวมจำนวน ๑๘,๔๐๑ บาท แต่เมื่อสิ้นเวลารับเงิน มิได้นำเงินที่ได้รับพร้อมสำเนาใบเสร็จรับเงินที่จัดเก็บในวันนั้นทั้งหมด ส่งต่อเจ้าหน้าที่การเงินเพื่อนำฝากธนาคาร ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงินฯ ข้อ ๑๑ จนทำให้มีเงินขาดส่งคลังจำนวน ๑๘,๔๐๑ บาท ดังนั้น การกระทำความผิดกล่าวของคู่กรณีที่ ๒ จึงเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐแล้ว

ส่วนการที่คู่กรณีที่ ๓ ได้รับชำระเงินตามใบเสร็จรับเงิน รวมจำนวน ๑๖,๒๕๐ บาท แล้วนำส่งเงินให้กับคู่กรณีที่ ๑ โดยมีได้ให้คู่กรณีที่ ๑ ลงลายมือชื่อในใบนำส่งเงินด้วย ทั้งยังได้นำส่งเงินล่าช้า โดยเมื่อสิ้นเวลารับเงิน มิได้นำเงินที่ได้รับพร้อมสำเนาใบเสร็จรับเงินที่จัดเก็บในวันนั้นทั้งหมด ส่งต่อเจ้าหน้าที่การเงินเพื่อนำฝากธนาคารตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงินฯ ข้อ ๑๑ ทำให้มีเงินขาดส่งคลังจำนวน ๑๖,๒๕๐ บาท ดังนั้น การกระทำความผิดกล่าวของคู่กรณีที่ ๓ จึงเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ

มีประเด็นต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ กระทำโดยจงใจ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คู่กรณีที่ ๒ ได้รับชำระเงิน จำนวน ๑๘,๔๐๑ บาท แต่เมื่อสิ้นเวลารับเงิน มิได้นำเงินที่ได้รับพร้อมสำเนาใบเสร็จรับเงินที่จัดเก็บในวันนั้นทั้งหมด ส่งต่อเจ้าหน้าที่การเงินเพื่อนำฝากธนาคาร ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงินฯ ข้อ ๑๑ ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๑ - ๒๕๕๓ ตามพฤติการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า คู่กรณีที่ ๒ ได้กระทำโดยจงใจแล้ว

ส่วนคู่กรณีที่ ๓ นำส่งเงินรายได้ตามใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๑ เลขที่ ๘๕ - ๑๐๐ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ จำนวน ๒,๕๕๐ บาท และใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๓ เลขที่ ๑ - ๕ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ จำนวน ๕,๑๐๐ บาท ต่อคู่กรณีที่ ๑ ตามหลักฐานใบนำส่งเงิน เลขที่ ๑๔/๕๒ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ นำส่งเงินรายได้ตามใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๑๒ เลขที่ ๕๗ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๒ จำนวน ๓,๐๐๐ บาท ต่อคู่กรณีที่ ๑ ตามหลักฐานใบนำส่งเงิน เลขที่ ๑๔๓/๕๒ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๒ และนำส่งเงินรายได้ตามใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๑๖ เลขที่ ๖๘-๗๑ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๒ จำนวน ๒,๐๐๐ บาท และเล่มที่ ๑๖ เลขที่ ๗๒ - ๗๘ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๒ จำนวน ๓,๖๐๐ บาท ต่อคู่กรณีที่ ๑ ตามหลักฐานใบนำส่งเงิน เลขที่ -/๕๒ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๒ แต่ไม่ได้หักทวงให้คู่กรณีที่ ๑ ลงลายมือชื่อใบนำส่งดังกล่าว โดยอ้างว่าเชื่อใจคู่กรณีที่ ๑ ซึ่งรักษาราชการแทนหัวหน้าส่วนการคลัง

การกระทำดังกล่าวถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความไม่รอบคอบ และการที่คู่กรณีที่ ๓ นำส่งเงินรายได้ล่าช้า เพราะเป็นรายได้ที่ต้องจัดเก็บเงินในวันเสาร์ซึ่งเป็นวันหยุดราชการ จึงต้องนำส่งเงินในวันจันทร์ซึ่งเป็นวันทำการถัดไป ทั้งระยะทางระหว่างด้านชายแดนกับสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลก็อยู่ห่างกันประมาณ ๒,๕๐๐ เมตร ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวได้ ซึ่งเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ โดยต่อมาภายหลังนาย อ. ผู้ว่าราชการจังหวัด ได้พิจารณาอนุมัติให้องค์การบริหารส่วนตำบล ยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๑ และข้อ ๓๕ ตามหนังสือศาลากลางจังหวัด ที่ ๒๒/๖๗ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๗ ทำให้ในปัจจุบันการดำเนินการนำส่งเงินรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความเรียบร้อยไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบที่เกี่ยวข้อง ตามพฤติการณ์จึงยังไม่เพียงพอที่จะรับฟังได้ว่า เป็นการกระทำโดยจงใจ

ดังนั้น การกระทำของคู่กรณีที่ ๒ เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๒๑ วรรคหนึ่ง ประกอบข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง ต้องรับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ ๒

ส่วนการกระทำของคู่กรณีที่ ๓ ตามข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานยังไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะรับฟังได้ว่า ได้จงใจไม่นำเงินที่อยู่ในความรับผิดชอบส่งหรือฝากคลังหรือหน่วยรับตรวจ ภายในระยะเวลาที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๒๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๑ กำหนด อันจะเข้าลักษณะเป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๒๑ วรรคหนึ่ง จึงให้ยุติเรื่อง

ฉะนั้น อาศัยเหตุดังได้วินิจฉัยมาประกอบอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ มาตรา ๒๓ และ มาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบข้อ ๑๐ ของระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ และข้อ ๓๐ ข้อ ๓๓ ของระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวิธีพิจารณาความผิดวินัยทางงบประมาณ และการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งเป็นไปตามข้อ ๓ ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบ แห่งชาติ ที่ ๒๙/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๘ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจึงมีคำวินิจฉัยชี้ขาด ดังนี้

๑. การกระทำของคู่กรณี ที่ ๑ เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัย ทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๒๐ ประกอบข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง ฐานเป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ เก็บรักษาเงิน ได้รับมอบเงินเพื่อเก็บรักษา แต่ไม่นำเงินเข้าฝากหรือเก็บรักษาในธนาคารหรือสถานที่ซึ่งเป็น ที่เก็บรักษาเงินของหน่วยรับตรวจ ตามจำนวนและภายในระยะเวลาที่กฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับ หน่วยรับตรวจกำหนด เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ ๒ ซึ่งกำหนด โทษปรับเท่ากับเงินเดือนตั้งแต่ ๒ เดือน ถึง ๔ เดือน เมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์และเหตุปัจจัยในการกระทำ ความผิดแล้ว เห็นว่าคู่กรณี ที่ ๑ มีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าทุจริต กระทำความผิดต่อเนื่อง มีความเสียหาย เป็นจำนวนเงินสูง และไม่ได้บรรเทาความเสียหายของทางราชการ จึงกำหนดโทษปรับทางปกครองเท่ากับ เงินเดือน ๔ เดือน เงินเดือนที่ได้รับในขณะกระทำความผิด เดือนละ ๖,๙๘๐ บาท คิดเป็นเงินค่าปรับทางปกครอง ทั้งสิ้น ๒๗,๙๒๐ บาท (สองหมื่นเจ็ดพันเก้าร้อยยี่สิบบาทถ้วน) โดยเรียกให้คู่กรณี ที่ ๑ ชำระค่าปรับทั้งจำนวน ในคราวเดียวกัน เนื่องจากพ้นสถานะเจ้าหน้าที่แล้ว โดยให้ชำระที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือสำนัก ตรวจสอบพิเศษภาค ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหรือถือว่าได้รับหนังสือเรียกชำระเงินค่าปรับทางปกครอง

๒. การกระทำของคู่กรณี ที่ ๒ เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัย ทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๒๑ วรรคหนึ่ง ประกอบข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง ฐานเป็นเจ้าหน้าที่ มีหน้าที่นำเงินส่ง ไม่นำเงินที่อยู่ในความรับผิดชอบส่งหรือฝากคลังหรือหน่วยรับตรวจ ภายในระยะเวลา ที่กฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจกำหนด เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับ ทางปกครองชั้นที่ ๒ ซึ่งกำหนดโทษปรับเท่ากับเงินเดือนตั้งแต่ ๒ เดือน ถึง ๔ เดือน เมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์ และเหตุปัจจัยในการกระทำความผิดแล้ว เห็นว่า คู่กรณี ที่ ๒ เป็นเจ้าหน้าที่ชั้นผู้น้อย และความเสียหายได้รับ การบรรเทาแล้ว จึงกำหนดโทษปรับทางปกครองเท่ากับเงินเดือน ๒ เดือน เงินเดือนที่ได้รับในขณะกระทำ ความผิด เดือนละ ๖,๒๑๐ บาท คิดเป็นเงินค่าปรับทางปกครองทั้งสิ้น ๑๒,๔๒๐ บาท (หนึ่งหมื่นสองพันสี่ร้อย ยี่สิบบาทถ้วน) โดยเรียกให้คู่กรณี ที่ ๒ ชำระค่าปรับทั้งจำนวนในคราวเดียวกัน เนื่องจากพ้นสถานะ เจ้าหน้าที่แล้ว โดยให้ชำระที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหรือถือว่าได้รับหนังสือเรียกชำระเงินค่าปรับทางปกครอง

๓. การกระทำของคู่กรณีที่ ๓ ไม่เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๒๑ วรรคหนึ่ง ประกอบข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง จึงให้ยุติเรื่อง

๔. การกระทำของคู่กรณีที่ ๔ ไม่เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๒๐ ประกอบข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง จึงให้ยุติเรื่อง

นายพิศิษฐ์ ลีลาวชิโรภาส

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ใช้อำนาจหน้าที่แทน
ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

หมายเหตุ นายพิศิษฐ์ ลีลาวชิโรภาส ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ใช้อำนาจหน้าที่แทนคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ตามคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ที่ ๒๙ /๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๘ ได้พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดเรื่องนี้ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๐ แต่เนื่องจากผู้ใช้อำนาจหน้าที่แทนคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้พ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๐ เนื่องจากครบวาระการดำรงตำแหน่ง ซึ่งเป็นเหตุให้มีอรรถลงลายมือชื่อในคำวินิจฉัยชี้ขาดได้ จึงได้จัดแจ้งเหตุไว้เป็นสำคัญ

พลเอกชนะทัฬห อินทามระ

ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน